

WERKSAAM WESTFRIESLAND

Begroting 2026

werkt voor
iedereen.

Inhoudsopgave

Samenvatting	2
Inleiding	6
Programma Arbeid	7
Wat willen we bereiken?	7
Wat gaat dit kosten?	10
Toelichting verschil met voorjaarsnota 2025	10
Programma Inkomensregelingen	13
Wat willen we bereiken?	13
Wat gaat dit kosten?	14
Toelichting verschil met voorjaarsnota 2025	14
Programma Plus, extra en overige taken	16
Wat willen we bereiken?	16
Wat gaat dit kosten?	17
Toelichting verschil met voorjaarsnota 2025	17
Bedrijfsvoering	18
Wat willen we bereiken?	18
Wat gaat dit kosten?	18
Toelichting verschil met voorjaarsnota 2025	19
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	21
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	24
Paragraaf Financiering	24
Paragraaf Bedrijfsvoering	26
Openbaarheidsparagraaf	27
Paragraaf Verbonden partijen	28
Financiële begroting	29
Vaststelling Ontwerpbegroting 2026 door algemeen bestuur	33
Bijlagen	35
Bijlage 1. Bijdrage deelnemende gemeenten	35
Bijlage 2. Gehanteerde kaders, uitgangspunten	37
Bijlage 3. KPI's 2026 Definities en bronbestanden	39
Bijlage 4. Lijst van afkortingen en begrippen	41

Samenvatting

Wat willen we bereiken?

WerkSaam is als Global Goals regio aangesloten bij de Gemeenten4globalgoals, een initiatief van VNG International. De Verenigde Naties heeft de Global Goals – duurzame ontwikkeldoelen, voluit Sustainable Development Goals, SDG's – opgesteld om van de wereld een betere plek te maken in 2030. Alle landen die zijn aangesloten bij de VN dragen hieraan bij. WerkSaam draagt als uitvoerder van de Participatiewet, namens de 7 Westfriese gemeenten, direct bij aan 4 doelen:

Global Goal	KPI	Omschrijving
 1 GEEN ARMOEDE		De gemiddelde verblijfsduur van cliënten in de uitkering is 13% lager dan de landelijke benchmark
 8 EERLIJK WERK EN ECONOMISCHE GROEI		85% van de cliënten heeft een actuele voortgangsrappportage
 10 ONGELIJKHEID VERMINDEREN		95% van de Plannen naar Werk is binnen 7 werkdagen na intake opgesteld
		De uitstroom naar werk en scholing is 10% hoger dan de landelijke benchmark
		Het aandeel duurzame uitstroom is minimaal gelijk aan het landelijk gemiddelde

Global Goal	KPI	Omschrijving
		Het aantal werkgevers in Westfriesland waar cliënten met loonkostensubsidie zijn geplaatst is 10% hoger dan het voorgaande jaar
		Het ziekteverzuim is lager dan de benchmark voor zowel Sw als Bw-medewerkers en 10% lager dan vorig jaar voor Stafmedewerkers
		De cliënttevredenheid is minimaal een 7,5
		De medewerkerstevredenheid is minimaal een 7,5

Wat gaat dit kosten?

	Arbeid	Inkomen	Plustaken	Bedrijfsvoering
Bedragen * € 1.000				
Lasten	-16.809	-58.725	-1.960	-28.068
Bijdrage	21.223	58.355	0	0
Baten	0	1.581	1.960	100
Toegevoegde waarde	0	0	0	7.072
Inzet reserves	470	0	0	148
Gemeentelijke bijdrage	0	-1.212	0	15.864
	4.884	0	0	-4.884

Kadernota 2026

Zienswijzen

Wij hebben van alle gemeenten een positieve zienswijze ontvangen op de Kadernota 2026. Gemeenten kiezen unaniem voor het bezuinigingsscenario van 7%. Aanvullend wil één gemeente graag geïnformeerd worden over inhoudelijk en mogelijk financiële gevolgen van gewijzigde wet- en regelgeving en hiervoor tijdig voorstellen ontvangen. De besluitvorming daarover vindt plaats in 2025. Hierover houden wij u op de hoogte, onder andere via het nieuwe Beleidsplan. Deze gemeente wil verder na het uitkomen van de meicirculaire gemeentefonds 2025 geïnformeerd worden over de gevolgen daarvan voor de reserve toekomstbestendige infrastructuur. Aan dit verzoek zullen wij voldoen.

Daarnaast heeft één gemeente de voorwaarde gesteld dat ook de gemeente Hoorn meebetaalt aan de hogere kosten die DeSom in rekening brengt. Wij zien erop toe dat gemeenten dat betalen wat bij de vorming van WerkSaam is afgesproken.

Het algemeen bestuur van WerkSaam heeft de Kadernota 2026 – met inachtneming van bovenvermelde punten - vastgesteld. De Kadernota 2026 is daarmee beleidsmatig én financieel het uitgangspunt voor voorliggende begroting.

Nieuw beleid

In de kadernota zijn de kaders van de nieuwe wet- en regelgeving geschetst. Tussen het schrijven van de kadernota en deze begroting zijn er geen ontwikkelingen geweest.

Overzicht lopend beleid

Het Beleidsplan van WerkSaam voor de periode 2026 tot en met 2029 wordt in 2025 vastgesteld. Bij de programma's Arbeid, Inkomensregelingen, Plus, extra en overige taken en Bedrijfsvoering volgt een nadere toelichting van het lopende beleid.

Meerjarenraming Kadernota

Zowel in de kadernota als in de begroting 2026 is als compensatie voor loon- en prijsstijgingen een indexering van 7,44% toegepast op de gemeentelijke bijdrage. Dit percentage wordt regionaal bepaald voor alle Gemeenschappelijke Regelingen. Voor inburgering is in een aparte dienstverleningsovereenkomst de index voor de loonvoet sector overheid opgenomen. Die is voor 2026 bepaald op 3,6%.

Het bezuinigingsscenario van 7% waar alle gemeenten voor gekozen hebben is in de begroting 2026 verwerkt. De gemeentelijke bijdrage uitvoering daalt daardoor in 2026 met € 457.000 maar stijgt met € 757.000 (behalve voor Hoorn) in verband met de hogere bijdrage die ssc DeSom bij WerkSaam in rekening brengt. De uiteindelijke hoogte van de bijdrage aan ssc DeSom hangt onder andere af van het aantal User-id's en zal in september 2025 worden bepaald. De gemeentelijke bijdrage beschut werk additioneel van € 291.000 vervalt in zijn geheel.

De tabel vanuit de kadernota is met bovengenoemde posten aangepast:

	2026	2027	2028	2029	2030
Stand primaire begroting 2026 – 2029					
Saldo lasten en baten begroting = netto gemeentelijke bijdrage	21.291.000	23.481.512	24.804.420	26.077.267	27.375.966
Totaal wijzigingen nadien	0	0	0	0	0
Autonome ontwikkelingen					
Indexatie gemeentelijke bijdrage	1.074.861	636.882	627.485	660.217	693.449
Indexatie gemeentelijke bijdrage bruto deel	-	-	-	-	-
Bijdrage ssc DeSom	757.000	-	-	-	-
Verhoging taakstelling beschut werk	69.187	74.335	74.335	74.335	74.335
Indexatie toegevoegde waarde	245.640	242.692	232.027	240.148	248.553
Daling bedrijfsresultaat	43.824	369.000	339.000	324.000	309.000
Totaal autonome ontwikkelingen	2.190.512	1.322.909	1.272.847	1.298.699	1.325.336
Nieuw beleid	0	0	0	0	0
Totaal lasten	23.481.512	24.804.420	26.077.267	27.375.966	28.701.302
<i>Dekkingsmiddelen</i>					
Toegevoegde waarde	6.386.640	6.629.332	6.861.359	7.101.507	7.350.059
Gemeentelijke bijdrage uitvoering	14.868.170	15.433.160	15.989.312	16.573.096	17.184.836
Gemeentelijke bijdrage beschut werk	1.017.882	1.130.896	1.244.812	1.362.715	1.484.745
Gemeentelijke bijdrage beschut werk additioneel	0	0	0	0	0
Gemeentelijke bijdrage inburgering	873.996	907.208	938.960	971.824	1.005.838
Totaal dekkingsmiddelen	23.146.688	24.100.596	25.034.443	26.009.142	27.025.478
Stand kadernota voor begroting 2026	334.824	703.824	1.042.824	1.366.824	1.675.824
Reserve toekomstbestendige infrastructuur	-334.824	-703.824	-1.042.824	-1.366.824	-1.675.824
Stand kadernota met inzet reserve	0	0	0	0	0

Inleiding

Aan de leden van het algemeen bestuur,

Een begroting opstellen voor 2026 is geen gemakkelijke opgave. We hebben als WerkSaam altijd al te maken met onzekerheden. Maar op dit moment lijken er wel heel veel oude zekerheden weg te vallen. In het nieuws kun je je bijna iedere dag verbazen over de berichten uit Amerika. Hoe gaan Rusland en China reageren en wat betekent het voor de rol van Europa? Conflicten in de wereld kunnen leiden tot een toename van het aantal vluchtelingen, stijgende energieprijzen, duurdere boodschappen en meer mensen met een psychische kwetsbaarheid. Dit alles raakt WerkSaam en onze cliënten en medewerkers SW en beschut. En dan hebben we nog niet eens genoemd dat dit de begroting is voor het lang aangekondigde ravijnjaar.

Is dan alles somber? Gelukkig niet. WerkSaam heeft tijdig kunnen anticiperen op de door de gemeenten gevraagde bezuinigingsscenario's voor 2026. Belangrijk uitgangspunt daarbij is dat we de bezuinigingen niet ten koste willen laten gaan van onze dienstverlening en van onze medewerkers SW en beschut. Het is gelukt om een bezuinigingsscenario voor 7% bij de gemeenten neer te leggen waarbij onze uitgangspunten overeind blijven. Alle 7 gemeenten hebben hier een positieve zienswijze over afgegeven.

Op het moment van het schrijven van deze begroting, maakt WerkSaam een ronde langs alle gemeenteraden in Westfriesland. We halen input op voor het nieuwe beleidsplan en zien betrokken raadsleden actief met ons meedenken. Dit beleidsplan wordt geschreven in afwachting van nieuwe wetgeving. De belangrijkste is de Participatiewet in Balans. De wet beoogt een aantal 'hardheden' uit de huidige wetgeving te halen. Hierdoor kunnen we nog beter, dan we al deden, invulling geven aan maatwerk en de menselijke maat. De belangrijkste thema's in het beleidsplan worden dat WerkSaam bijdraagt aan het vergroten van bestaanszekerheid, een inclusieve arbeidsmarkt en naast toeleiding naar werk meer aandacht heeft voor participatie en ontwikkeling.

De toekomst van onze leerwerkbedrijven blijft ook in 2026 een aandachtspunt. We investeren in de kwaliteit van begeleiding en ontwikkeling en we ontwikkelen scenario's per leerwerkbedrijf om positieve financiële resultaten te blijven halen. De impuls gelden, waarvoor in 2025 samen met de gemeenten een plan wordt gemaakt, gaan ons daarbij helpen.

In 2025 en 2026 gaan we verder met de doorontwikkeling van de digitale omgeving en het gebruik van AI (Artificial Intelligence). Dit moet een efficiënt en klantvriendelijk aanvraagproces met snelle doorlooptijden bevorderen. AI gaat het matchen van cliënten aan trajecten en voorzieningen ondersteunen (niet overnemen). Dit gaat de dienstverlening verbeteren en de administratieve last voor de medewerker verlichten, zodat er nog meer tijd overblijft voor persoonlijke aandacht voor de cliënten. Dat is nodig om de steeds complexere problematiek te begeleiden en mensen voor te bereiden op participatie en uitstroom naar werk.

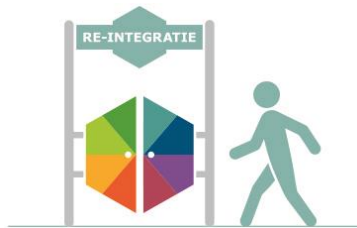
Want meedoen....dat geeft impact! En daar gaan we in 2026 weer vol voor.

Namens het dagelijks bestuur,

Y.W. Nijsingh, voorzitter

Programma Arbeid

Het programma arbeid gaat over participatie, re-integratie, de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en Beschut werk. Bij begeleiding naar werk staan de talenten van mensen en de wensen van de werkgever centraal. Niet iedereen kan zich ontwikkelen naar een betaalde baan. Het doel van WerkSaam is voor onze cliënt passend werk of zinvolle maatschappelijke participatieplek te vinden.

Wat willen we bereiken?

WerkSaam Westfriesland staat voor werk, ontwikkeling en inkomen. Wij helpen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt op weg naar werk. Dit zijn mensen die geen baan hebben en zonder hulp ook moeilijk een baan vinden en/of houden. Het talent van de werkzoekende en de wens van de werkgever zijn voor ons het belangrijkste.

Sommige cliënten zijn direct klaar om aan het werk te gaan. Voor anderen is het beter om eerst werkervaring en arbeidsritme op te doen of om binnen een beschutte werkomgeving te werken. Dit kan in onze leerwerkbedrijven. Vanuit deze bedrijven helpen wij opdrachtgevers met het samenstellen en verpakken van producten of met het maken van printwerk wat onze postafdeling verstuurt. Voor andere opdrachtgevers doen we schoonmaakwerk, de groenvoorziening of maken we producten in ons naaiatelier. WerkSaam wil de medewerkers met een Wsw-dienstverband en Beschut werkers duurzaam aan werk helpen en uitval voorkomen. Daarom ontwikkelen wij deze medewerkers en zoeken werksoorten die bij hen passen.

De periode dat cliënten afhankelijk zijn van een Participatiewet-uitkering willen we zo kort mogelijk houden. Hoe langer iemand geen baan heeft en moet rondkomen van een minimum, hoe moeilijker het wordt om weer aan de slag te gaan. Daarom vinden we het belangrijk dat iemand een goed beeld heeft van zijn of haar drijfveren, mogelijkheden en kansen.

De groep met een grote afstand tot de arbeidsmarkt groeit. De arbeidsmarkt is al langere periode zeer krap en wordt de komende jaren alleen maar krappere. Iedereen, die zelfstandig aan het werk kan, lukt het om aan het werk te gaan of werk te vinden. De groep uitkeringsgerechtigden die nu een beroep doet op bijstand heeft veel begeleiding en ontwikkeling nodig, voordat er naar werk wordt gekeken. Met name de instroom van inburgeraars en jongeren neemt verhoudingsgewijs toe. De veranderende doelgroep betekent voor WerkSaam een continue aanpassing van de begeleiding en een steeds doelgroepgerichtere aanpak. Maatwerk, door te kijken naar wat de individuele cliënt nodig heeft, blijft hierbij centraal staan. Naar verwachting is voor de meerderheid van de uitkeringsgerechtigden uitstroom naar regulier of aangepast werk op termijn niet reëel. De Participatiewet in Balans biedt hiervoor, met bijvoorbeeld ruimte voor maatschappelijke participatie in plaats van of vooruitlopend op re-integratie, een passende uitkomst. Dit wordt toegelicht bij het onderdeel Participatiewet in Balans op de volgende pagina.

Het programma Arbeid draagt bij aan de volgende KPI's (een definitie van de KPI's is opgenomen in bijlage 3):

De gemiddelde verblijfsduur van cliënten in de uitkering is 13% lager dan de landelijke benchmark

De uitstroom naar werk en scholing is 10% hoger dan de landelijke benchmark

85% van de cliënten heeft een actuele voortgangsrapportage

Het aandeel duurzame uitstroom is minimaal gelijk aan het landelijk gemiddelde

95% van de Plannen naar Werk is binnen 7 dagen na intake opgesteld

Het aantal werkgevers in Westfriesland waar cliënten met loonkostensubsidie zijn geplaatst is 10% hoger dan het voorgaande jaar

Participatiewet in balans

In 2024 is het wetsvoorstel Participatiewet in Balans ingediend bij de Tweede Kamer. Met de hervorming van de Participatiewet wil men de balans in de wet terugbrengen. De huidige wet wordt op onderdelen als 'hard' ervaren. De wet beoogt meer evenwicht tussen de 3 kernelementen van de Participatiewet: bestaanszekerheid, participatie en handhaving. Dat evenwicht kan worden bereikt door de mens meer centraal te stellen en meer uit te gaan van vertrouwen.

Maatschappelijke participatie

De wet bestaat uit 3 sporen, waarbij het de verwachting is dat spoor 1 grotendeels per 1 januari 2026 van kracht wordt. Een belangrijke wijziging is dat er beleid in een verordening moet worden vastgesteld voor het ondersteunen bij maatschappelijke participatie van uitkeringsgerechtigden.

In Westfriesland weten we al vanaf de start van WerkSaam dat niet iedereen die een beroep doet op de Participatiewet kan werken. Daarom hebben we met de gemeenten afspraken gemaakt over de zorgcliënten. Gemeenten zetten nu naar eigen inzicht en vermogen voorzieningen in die bijdragen aan een zinvolle dagbesteding. In de nieuwe wet wordt maatschappelijke participatie zowel een recht (waarvoor een verordening opgesteld moet worden), als een verplichting. Cliënten kunnen ook ontheven worden van deze verplichting.

Hoe invulling te geven aan de maatschappelijke participatie gaan we in het komende jaar samen met onze gemeenten uitwerken. Naast het eventueel organiseren van maatschappelijke participatie voor zorgcliënten zal WerkSaam ook een aanbod voor maatschappelijke participatie moeten organiseren voor cliënten die (tijdelijk) niet kunnen re-integreren, maar niet onder de noemer zorgclient vallen. Maatschappelijke participatie kan ook van toegevoegde waarde zijn bij de re-integratie van cliënten die een langere afstand tot de arbeidsmarkt hebben.

Wet van school naar duurzaam werk

Een belangrijke ontwikkeling in de jongerenaanpak is de nieuwe Wet van school naar duurzaam werk. Met het wetsvoorstel krijgen scholen, Doorstroompunten (voorheen: Regionaal Meld- en Coördinatiepunt) en gemeenten (WerkSaam als zijnde verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet) meer mogelijkheden (en verplichtingen) om jongeren tot 27 jaar te ondersteunen bij de overgang van school naar werk en het behoud van werk bij (dreigende) werkloosheid. Het gevolg van deze wet is dat gemeenten betrokken kunnen worden bij de begeleiding van jongeren van school naar werk, met een sterkere preventietaak.

Dit betekent een uitgebreidere rol voor de diensten van werk & inkomen. Daar waar WerkSaam nu al proactief werkt met een aantal scholen en het Doorstroompunt, is dit straks wettelijk verplicht. Dit kan een intensivering van de taken van WerkSaam betekenen. De samenwerkingsafspraken tussen scholen, het Doorstroompunt en WerkSaam worden vastgelegd in een regionaal programma.

Naar een inclusieve arbeidsmarkt

WerkSaam streeft naar een inclusieve arbeidsmarkt waarbij iedereen mee kan doen en (bijna) alle inwoners met arbeidsvermogen aan het werk kunnen bij een reguliere werkgever. WerkSaam is daarbij de regionale partner op het gebied van arbeidsontwikkeling. Om daar te komen wordt een aantal ontwikkelingen in gang gezet:

Werkgevers informeren

Alleen maar in gesprek gaan met werkgevers om te kijken of een vacature passend is te maken is niet meer voldoende. We laten werkgevers inzien en bijdragen leveren aan dat zij accepteren dat met de juiste begeleiding er nog veel onbekend talent beschikbaar is. Denk aan inburgeraars, jongeren en mensen met een psychische kwetsbaarheid. Onbekend (met zowel de doelgroepen als met regelingen ter ondersteuning) maakt onbemind en dat moet anders. We blijven alle instrumenten die we hebben, zoals loonkostensubsidie, jobcoaching, proefplaatsingen e.d. actief onder de aandacht van werkgevers brengen. Toeleiding naar kansberoepen zoals bijvoorbeeld in de zorg en de techniek zijn het uitgangspunt. Ook omdat daar veel mogelijkheden zijn om een leven lang te leren en ontwikkelen. Dit draagt bij aan duurzame uitstroom. Bij het aanjagen van inclusief werkgeverschap is samenwerken het sleutelwoord. Dat doen we op het niveau van Noord-Holland Noord en in Westfries verband met UWV, onderwijs, vakbonden, bedrijven, Provincie en gemeenten in het RPA NHN en WerkgeversServicePunt.

Van leer-werkbedrijf naar sociaal ontwikkelbedrijf

We ontwikkelen onze leer-werkbedrijven door naar sociaal ontwikkelbedrijf waarbij een goede balans bestaat tussen enerzijds de productie en anderzijds de ontwikkeling van medewerkers. Bij reguliere bedrijven heeft men werk en zoekt daar de mensen voor. Bij onze leer-werkbedrijven hebben we mensen en daar zoeken we werk voor. Werk dat past bij onze doelgroepen. En om onze medewerkers en re-integratie cliënten zo goed mogelijk tot hun recht te laten komen investeren we in de kwaliteit van begeleiding door de omslag te maken van 'Leerwerkbedrijf naar sociaal ontwikkelbedrijf'. Het sociaal ontwikkelbedrijf is altijd een vangnet. Hier staan de medewerker en werkzoekende centraal, en niet een specifieke indicatiestelling. De focus ligt op het faciliteren en initiëren van een inclusieve arbeidsmarkt. Intern is er alleen werk voor wie dat extern niet te organiseren is. Diverse leerwerksoorten zullen vaker extern bij reguliere werkgevers georganiseerd worden, waarbij WerkSaam de begeleiding en ontwikkeling verzorgd.

Uitbreiding arbeidsmarktinfrastructuur

Het ministerie kondigde in oktober 2022 een uitbreiding van de arbeidsmarktinfrastructuur aan. Inmiddels heeft dit geleid tot het implementeren van regionale werkcentra. In de regio Noord-Holland Noord is ervoor gekozen om 2025 te gebruiken hier voor 1 januari 2026 vorm aan te geven. De ambitie is om het regionaal werkcentrum als het loket voor de (regionale) arbeidsmarkt te laten fungeren, zowel voor de werkzoekende als voor de werkgever. In de governance zijn minimaal gemeenten, het UWV, SVB, sociale partners en onderwijspartijen vertegenwoordigd. De aansluiting van overige strategische partners is vrij te bepalen aan de regio. WerkSaam pleit ervoor om werkontwikkelbedrijven ook vertegenwoordigd te laten zijn. In de praktijk betekent dit dat het WerkgeversServicepunt, het Regionale Mobiliteitsteam en het Leer-werkloket via 1 loket toegang tot alle dienstverlening gaan geven en de naamgeving wordt aangepast. Al eerder is het WerkgeversServicePunt gaan werken op basis van een regionale benadering. Deze werkwijze en daarmee een nauw bij WerkSaam aansluitende samenwerking wordt voortgezet en meer uitgenut. Het WerkgeversServicePunt wordt daarmee het verlengde van WerkSaam richting werkgevers ter bevordering van de inclusiviteit bij werkgevers in de regio.

Wat gaat dit kosten?

Arbeid	Realisatie	Begroting	VJN	Begroting	Vershil
	2024	2025	2025	2026	
(bedragen × €1000,-)	(A)	(B)	(C)	(D)	(E = D - C)
Rijksbijdrage	6.044	6.305	6.401	7.045	644
Terugontvangsten	156	0	317	0	-317
Baten	6.199	6.305	6.717	7.045	327
Trajectkosten extern	-1.012	-1.559	-1.875	-1.559	317
Lasten	-1.012	-1.559	-1.875	-1.559	317
Re-integratie	5.187	4.747	4.842	5.486	644
Rijksbijdrage	14.435	13.600	13.567	13.739	172
Baten	14.435	13.600	13.567	13.739	172
WSW personeelskosten	-13.646	-12.810	-13.153	-13.187	-34
Lasten	-13.646	-12.810	-13.153	-13.187	-34
WSW	789	790	414	552	138
Rijksbijdrage	276	345	351	439	88
Loonkostensubsidie	1.558	0	1.769	1.966	197
Gemeentelijke bijdrage Beschut werk	791	883	858	996	138
Baten	2.625	1.228	2.978	3.401	423
Beschut werk personeelskosten	-3.093	-1.739	-3.513	-4.030	-517
Lasten	-3.093	-1.739	-3.513	-4.030	-517
Beschut Werk	-469	-511	-535	-629	-94
Toegevoegde waarde baten	9.935	10.146	10.563	10.925	362
Toegevoegde waarde lasten	-3.400	-3.646	-3.564	-3.852	-288
Toegevoegde waarde	6.536	6.501	6.998	7.072	74
Bijdrage gemeenten	4.324	4.492	4.492	4.826	334
Baten	10.859	10.993	11.491	11.898	408
Directe kosten	-8.177	-8.647	-8.797	-9.487	-690
Lasten	-8.177	-8.647	-8.797	-9.487	-690
Overhead	2.682	2.346	2.694	2.411	-282
Totaal Arbeid	8.190	7.372	7.415	7.821	406
Toevoeging reserve	-2.275	-904	0	0	-0
Onttrekking reserve	1.736	595	595	470	-125
Totale mut. Bestemmingsreserve	-539	-309	595	470	-125
Resultaat na mut. Reserve	7.651	7.063	8.010	8.291	281

Toelichting verschil met voorjaarsnota 2025

Re-integratie baten

Rijksbijdrage

De begroting is gebaseerd op de bedragen vermeld in de septembercirculaire 2024 over het gemeentefonds. De bijstelling ten opzichte van 2025 komt voort uit de hogere taakstelling beschut werk, de aantallen nieuwe doelgroep die wij begeleiding bieden en indexering. Met ingang van 2024 wordt ook een bedrag ontvangen voor instandhouding van de infrastructuur sociaal ontwikkelbedrijven. Wij ontvangen 90% van de totale bijdrage die gemeenten ontvangen.

Re-integratie lasten

Trajectkosten extern

Het beschikbare budget is lager door het wegvallen van de middelen voor het project jeugdwerkeloosheid. Hierover bestaat nog onzekerheid.

Wsw baten

De Rijksbijdrage is gebaseerd op het septembercirculaire gemeentefonds 2024.

Wsw-lasten

De Wsw-personeelskosten dalen door de verwachte uitstroom van Wsw-medewerkers (16 Fte). Er is een correctie toegepast om het subsidieresultaat Wsw in lijn te brengen met de realisatie in vorige jaren. Dit subsidieresultaat is onzeker naar de toekomst toe. Door de systematiek die het Rijk toepast ontstaat een steeds groter gat tussen de beschikbare middelen in de werkelijk gemaakte kosten. Deskundigen verwachten dat het Rijk de uitkering op termijn aan zal passen.

Beschut werk

Taakstelling Beschut werk

Vanaf 2023 loopt de realisatie achter op de taakstelling beschut werk, in 2024 was dit 7 Fte. De taakstelling is geen doel op zich maar een door het Rijk op verouderde gegeven berekende omvang. Ons doel is iedereen die een indicatie beschut werk heeft te plaatsen in een dienstverband en daarnaast te zorgen dat we de mensen vinden die baat hebben bij een indicatie beschut werk. In de begroting gaan we daarom uit van de realisatie van 2024 die we extrapoleren naar 2025 en 2026.

Beschut werk baten

Vanaf 2024 stelt het Rijk middelen beschikbaar voor het tekort op beschut werk. Voor 2026 gebruiken wij € 439.000 uit de rijksmiddelen voor arbeidsparticipatie om het tekort op beschut werk te beperken.

De gemeentelijke bijdrage beschut werk neemt toe met € 69.000 door indexatie en een toename van het aantal (10 beschut werkers meer in 2026). Het tekort beschut werkt 2026 komt uit op € 629.000.

Beschut werk lasten

De lasten zijn het saldo van de loonsom, de compensatie wegens ziekte (no-risk polis) en de loonkostensubsidie voor beschut werkers. De lasten zijn hoger door de toename van de aantallen beschut werk.

Overhead baten

Toegevoegde waarde

De toegevoegde waarde is het saldo van de omzet (€ 10.925.000) uit detachering en de leerwerkbedrijven minus de directe kosten van de omzet (€ 3.852.000). De toegevoegde waarde stijgt niet volledig mee met de hogere kosten. Wsw'ers die uitstromen worden vervangen door beschut werkers, doelgroepers of stafpersoneel. Dit brengt hogere kosten met zich mee terwijl ook de verdien capaciteit gemiddeld minder wordt.

Bijdrage gemeenten

De gemeentelijke bijdrage is hoger door de toegepaste indexering

Overhead lasten

Directe kosten

De directe kosten worden jaarlijks bepaald door de personeelskosten toe te rekenen aan een programma. De stijging wordt verklaard door de toename van begeleiding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De extra middelen die het Rijk hiervoor beschikbaar stelt, worden ingezet voor extra personeel. Verder zijn de loonkosten hoger door de indexering.

Mutatie reserves

De onttrekkingen bestaan uit dekking van personeelskosten (€ 373.000) en het compenseren van de nadelige invloed van uittredend Sw personeel op de toegevoegde waarde (€ 96.000).

Programma Inkomensregelingen

Het programma inkomensregelingen bevat de inkomensvoorziening BUIG (Wet bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan gemeenten), het Bbz (Besluit bijstandverlening zelfstandigen) en de activiteiten in het kader van de handhaving. Het hebben van voldoende en een voorspelbaar inkomen draagt bij aan de bestaanszekerheid van onze cliënten. WerkSaam hecht bij de uitvoering van haar werk waarde aan het toepassen van maatwerk en de menselijke maat.

Wat willen we bereiken?

WerkSaam staat voor werk, ontwikkeling en inkomen. Waar de directe bemiddeling naar werk (nog) even niet lukt, verstrekken wij een uitkering. Wij zetten daarbij in op een efficiënt en klantvriendelijk aanvraagproces met snelle doorlooptijden. Wij proberen hiermee de cliënten zoveel mogelijk te ontzorgen. Door een makkelijkere overstap tussen werk en inkomen (uitkering) zorgen we dat cliënten direct klaar zijn om te re-integreren. Het programma Inkomen kent geen eigen KPI's, maar draagt met de zorgvuldige aanpak bij aan alle te behalen KPI's in de programma's Arbeid en Bedrijfsvoering.

Bestaanszekerheid

Stabiel inkomen

Iedereen heeft recht op een bestaan met voldoende en een voorspelbaar inkomen, een woning, toegang tot onderwijs en zorg en een buffer voor onverwachte uitgaven. Dit is nodig om mee te kunnen doen in de samenleving. WerkSaam draagt hieraan bij door maandelijks de uitkering juist en tijdig te verstrekken en onnodige terugvorderingen te voorkomen.

Simpel switchen

Bij overstap van uitkering naar werk hebben wij meer aandacht voor de financiële consequenties van wijzigingen in toeslagen, belastingen e.d. Weten dat er nog (financiële) ondersteuning mogelijk is, als je aan het werk gaat, maakt de stap om aan het werk te gaan makkelijker. En het voorkomt dat iemand weer uitvalt op het werk door financiële onzekerheid en stress. Werk geeft niet alleen zicht op een hoger inkomen, maar draagt ook bij aan de eigenwaarde, welzijn, gezondheid en zelfs geluk. Daarbij moet het makkelijker zijn om weer terug te vallen op de uitkering als werk toch (even) niet lukt. Voor mensen met een arbeidsbeperking verbeteren we het switchen tussen werk en dagbesteding.

Technologie en data – digitale frontoffice

We zijn in een vergevorderd stadium met de ontwikkeling van iSamenleving, een geheel nieuwe digitale omgeving voor zowel coach als cliënt. In samenwerking met de softwareleverancier wordt een applicatie ontwikkeld om registratie, communicatie en processen aanzienlijk te verbeteren door de toegankelijkheid en het gebruikersgemak te vergroten. Daarnaast wordt deze gekoppeld aan diverse andere applicaties, waardoor er een geïntegreerd systeem ontstaat. Denk hierbij aan assessment-, matching- en chattoepassingen. Hiermee wordt verwacht het aantal administratieve handelingen terug te brengen, waardoor de focus op de re-integratie en interactie met de client vergroot wordt. WerkSaam is hierin een voorloper, we gaan er van uit dat we hiermee een grote verbetering van de dienstverlening realiseren. iSamenleving wordt in 2025 geïmplementeerd voor re-integratie en zal in 2026 verder worden doorontwikkeld, zodat de communicatie tussen cliënt en inkomensconsulent over de uitkering ook via deze digitale mogelijkheid nog eenvoudiger en toegankelijker wordt. Ten aanzien van het beoordelen van de rechtmatigheid van een uitkering wordt technologie ingezet om deze te objectiveren en te automatiseren.

Aanpassing wetgeving

Wet Handhaving Sociale Zekerheid

In de begroting 2024 hebben we geschreven over de komst van de Wet Handhaving Sociale Zekerheid. In februari 2025 is deze voor advies naar de Raad van State gestuurd. Het wetsvoorstel moet ervoor zorgen dat de uitvoering meer ruimte krijgt voor de persoonlijke situatie van mensen.

Dat betekent dat UWV, SVB en gemeenten zelf mogen bepalen om een straf bijvoorbeeld niet uit te voeren als zij zien dat iemand daardoor alleen maar meer in (financiële) problemen komt. Ook moeten mensen niet meer automatisch gestraft worden op het moment dat zij een foutje maken tijdens het aanvragen van een regeling.

Wat gaat dit kosten?

Inkomensregelingen	Realisatie	Begroting	VJN	Begroting	Vershil
	2024	2025	2025	2026	
(bedragen × € 1.000,-)	(A)	(B)	(C)	(D)	(E = D - C)
Rijksbijdrage	58.149	55.528	58.355	58.355	0
Terugontvangsten	1.080	1.182	1.081	1.081	0
Bijdrage gemeenten	-4.262	-4.331	-873	-873	0
Baten	54.967	52.379	58.563	58.563	0
PW uitkeringslasten	-46.723	-44.240	-49.564	-49.564	0
IOAW uitkeringslasten	-1.419	-1.638	-1.314	-1.314	0
IOAZ uitkeringslasten	-221	-257	-224	-224	0
Loonkostensubsidie	-5.866	-5.782	-6.722	-6.722	0
BBZ levensonderhoud	-738	-461	-738	-738	0
Lasten	-54.967	-52.379	-58.563	-58.563	0
BUIG	-0	0	-0	-0	0
Terugontvangsten	281	312	250	200	-50
Bijdrage gemeenten	-123	16	-99	-49	50
Baten	158	327	151	151	0
Kapitaalverstrekking	-134	-260	-128	-128	0
Onderzoekskosten	-23	-68	-23	-23	0
Lasten	-158	-327	-151	-151	0
BBZ	0	0	-0	0	0
Terugontvangsten	356	280	350	300	-50
Bijdrage gemeenten	-334	-280	-340	-290	50
Baten	22	0	10	10	0
Kapitaalverstrekking Tozo	-22	0	-10	-10	0
Lasten	-22	0	-10	-10	0
Tozo	0	0	-0	0	0
Bijdrage gemeenten	5.123	5.323	5.323	5.719	396
Baten	5.123	5.323	5.323	5.719	396
Directe kosten	-5.161	-5.323	-5.323	-5.719	-396
Lasten	-5.161	-5.323	-5.323	-5.719	-396
Overhead	-38	0	0	0	0
Totaal Inkomensregelingen	-38	0	-0	-0	0
Toevoeging reserve	0	0	0	0	0
Onttrekking reserve	38	0	0	0	0
Totale mut. bestemmingsreserve	38	0	0	0	0
Resultaat na mut. Reserve	0	0	0	0	0

Toelichting verschil met voorjaarsnota 2025

BUIG baten

Rijksbijdrage

De voorlopige BUIG budgetten voor 2026 zijn nog niet bekend. De begroting gaat uit van de voorlopige BUIG budgetten 2025. Daarom bestaat er geen verschil tussen de rijksbijdrage in de voorjaarsnota 2025 en de begroting 2026. Hetzelfde geldt voor de bijdrage van de gemeenten, de ontvangsten en de BUIG lasten.

Tozo baten

Op de vorderingen voor kapitaalverstrekkingen Tozo verwachten we in 2026 € 300.000 aan aflossingen te ontvangen. De ontvangsten kennen een dalende lijn en gaan terug naar de gemeenten en worden via de Sisa-verantwoording verrekend met het Rijk.

Overhead - batenBijdrage gemeenten

De gemeentelijke bijdrage is hoger door de toegepaste indexering.

Overhead - lastenDirecte kosten

De directe kosten nemen toe door indexering van de personeelskosten.

Programma Plus, extra en overige taken

In de gemeenschappelijke regeling staat wat WerkSaam doet voor de gemeenten. Naast basistaken kunnen gemeenten WerkSaam extra opdrachten geven. Dit kan door een bestaande taak te verstevigen of door het uitvoeren van een extra of een plustak.

Dit programma gaat over de extra opdrachten die WerkSaam op verzoek van en voor rekening van de (individuele) Westfrieze gemeente(n) uitvoert.

Wat willen we bereiken?

Gemeenten kunnen WerkSaam extra opdrachten geven, dat staat in de gemeenschappelijke regeling. Over de invulling en verantwoording van een extra opdracht worden aparte afspraken gemaakt met de betreffende gemeente(n). Dit programma volstaat met een beschrijving van de in 2026 in uitvoering te nemen extra opdrachten en de baten en lasten daarvan.

WerkSaam voert naast de basistaken de volgende opdrachten uit:

Voor alle Westfrieze gemeenten:

- Debiteurenbeheer en invorderen van bijzondere bijstand. Als een gemeente bijzondere bijstand terugvordert dan draagt WerkSaam zorg voor de invordering/incasso.
- Verstrekken van een aanvullende uitkering voor jongeren (bijzondere bijstand). Voor jongeren van 18, 19 of 20 jaar gelden lagere bijstandsnormen. Soms is een hogere uitkering nodig en kan er geen beroep worden gedaan op de ouders. Dan is het mogelijk om vanuit de bijzondere bijstand een toeslag te verstrekken. WerkSaam verstrekt deze.
- Uitbetalen van de individuele studietoeslag. De gemeenten bepalen of inwoners recht hebben op deze studietoeslag. WerkSaam verzorgt uitsluitend de betaling (en eventueel invordering).
- Uitbetaling Tegemoetkoming alleenverdienersproblematiek. De gemeenten bepalen of inwoners recht hebben op deze tegemoetkoming. WerkSaam zorgt uitsluitend voor de betaling hiervan.

Voor individuele gemeenten:

- Het verstrekken van het maandelijkse leefgeld voor Oekraïners (SED-gemeenten, Medemblik) en het innen van de eigen bijdrage (Koggenland, Medemblik en Hoorn). WerkSaam betaalt het leefgeld uit dat de gemeente aan Oekraïners verstrekt vanuit de Regeling opvang ontheemden. Voor Oekraïners met een baan of eigen inkomsten innen we een bijdrage voor gas, water en elektriciteit.
- Uitvoering geven aan de Wet Inburgering in het Regionaal Inburgerings Team (RIT) (Koggenland, Medemblik, Opmeer, SED-gemeenten). Voor de uitvoering van deze wet werken gemeenten samen in het RIT. Nieuwkomers in West-Friesland krijgen een brede intake en vervolgens een passend scholingstraject binnen de gekozen leerroute. Dit wordt gecombineerd met maatschappelijke begeleiding en re-integratieactiviteiten zodat de nieuwkomers zo snel mogelijk hun weg vinden in Nederland. Voor de gemeente Hoorn verzorgen we de MAP, de coördinatie op de regionale werkwijze inburgering, sluit de coach voor uitkeringsgerechtigden aan bij de brede intake (voor samenhang met Participatiewet), doen we het financieel ontzorgen en voeren we de boetes Wet Inburgering uit.
- Het opleggen en innen van boetes bijzondere bijstand (Koggenland, Opmeer, Medemblik, Hoorn). Gemeenten voeren de bijzondere bijstand uit. WerkSaam beoordeelt of iemand de inlichtingenplicht voor deze bijzondere bijstand heeft geschonden, legt de boete op en int deze.
- Het verzorgen van een inloopspreekuur (Enkhuizen). Wekelijks is een medewerker van WerkSaam 2 uur aanwezig op het stadskantoor van Enkhuizen om tijdens het spreekuur vragen van inwoners te beantwoorden.

Wat gaat dit kosten?

Programma Plus, extra en overige taken	Realisatie	Begroting	VJN	Begroting	Vershil
(bedragen × € 1.000,-)	2024	2025	2025	2026	(E = D - C)
(A)	(B)	(C)	(D)		
BB i.h.k.v. BBZ	6	0	0	0	0
ROOO	318	657	318	318	0
Ontvangsten BB	250	248	235	235	0
Verstrekking aanvullende norm jongeren	481	371	371	371	0
Individuele studietoelage	79	42	79	79	0
Boete bijzondere bijstand	1	2	1	1	0
Baten	1.136	1.320	1.005	1.005	0
BB i.h.k.v. BBZ	-6	0	0	0	0
ROOO	-318	-657	-318	-318	0
Ontvangsten BB	-250	-248	-235	-235	0
Verstrekking aanvullende norm jongeren	-481	-371	-371	-371	0
Individuele studietoelage	-79	-42	-79	-79	0
Boete bijzondere bijstand	-1	-2	-1	-1	0
Lasten	-1.136	-1.320	-1.005	-1.005	0
Inkomensregelingen	0	-0	-0	-0	0
Wet inburgering uitvoeringskosten	582	842	882	882	-0
Baten	582	842	882	882	-0
Wet inburgering uitvoeringskosten	-582	-842	-882	-882	0
Lasten	-582	-842	-882	-882	0
Wet inburgering	0	0	0	0	0
Bijdrage gemeente	53	50	68	72	5
Baten	53	50	68	72	5
Uitvoeringskosten	-53	-50	-68	-72	-5
Lasten	-53	-50	-68	-72	-5
Overhead	0	0	0	0	0
Totaal Plus, extra en overige taken	0	0	0	0	0

Toelichting verschil met voorjaarsnota 2025

Voor de inkomensregelingen zijn de ramingen ten opzichte van de voorjaarsnota 2025 niet aangepast. De verstrekkingen en inningen voor de ROOO zijn sterk afhankelijk van de ontwikkelingen in de oorlog tussen Rusland en Oekraïne.

Onder het kopje overhead zijn de uitvoeringskosten voor RoOO, de uitvoeringskosten alleenverdienersproblematiek en de uitvoeringskosten voor het inloopsprekkuur Enkhuizen opgenomen.

Voor de wet inburgering geldt dat de afrekening plaats vindt op basis van de werkelijke gerealiseerde aantallen in 2026.

Bedrijfsvoering

Het hoofdstuk Bedrijfsvoering gaat over de kosten die samenhangen met de uitvoering van de programma's Arbeid en Inkomen met inbegrip van de werkinfrastructuur die WerkSaam gebruikt voor de arbeidsontwikkeling van mensen.

Wat willen we bereiken?

WerkSaam is en blijft een lerende organisatie. We willen een aantrekkelijke werkgever zijn voor onze medewerkers. De ontwikkelingen op de arbeidsmarkt staan niet stil. Medewerkers moeten en willen zich blijven ontwikkelen. Dit geldt zowel voor Wsw-medewerkers en Beschut werkers als voor stafmedewerkers. Het is belangrijk dat er een gezonde en veilige werkomgeving is, waar leren en ontwikkelen wordt gestimuleerd.

Het programma Bedrijfsvoering draagt bij aan de volgende KPI's:

Het ziekteverzuim is lager dan de benchmark voor Sw en Bw-medewerkers en 10% lager dan vorig jaar voor Stafmedewerkers

De medewerkerstevredenheid is minimaal een 7,5

De cliënttevredenheid is minimaal een 7,5

Wat gaat dit kosten?

Bedrijfsvoering	Realisatie	Begroting	VJN	Begroting	Vershil
	2024	2025	2025	2026	
(bedragen x €1000,-)	(A)	(B)	(C)	(D)	(E = D - C)
Netto bijdrage gemeenten uitvoeringskosten	2.964	3.319	3.319	4.323	1.004
Overige baten	52	0	0	0	0
LKS-Bij	14	0	0	0	0
Ontvangen rente	314	50	100	100	0
Baten	3.344	3.369	3.419	4.423	1.004
Personeelskosten	-5.410	-5.979	-6.719	-6.885	-166
Afschrijvingen	-880	-908	-870	-989	-119
Vaste lasten en onderhoud activa	-929	-864	-860	-903	-43
Automatiseringslasten	-1.538	-1.504	-1.617	-2.455	-838
Overige bedrijfslasten	-1.154	-1.347	-1.533	-1.631	-97
Lasten	-9.911	-10.602	-11.599	-12.862	-1.263
Totaal Bedrijfsvoering	-6.567	-7.233	-8.180	-8.439	-259
Toevoeging reserve	0	0	0	0	0
Onttrekking reserve	791	170	170	148	-22
Totale mutatie bestemmingsres.	791	170	170	148	-22
Resultaat na mut. Reserve	-5.776	-7.063	-8.010	-8.291	-281

Toelichting verschil met voorjaarsnota 2025

Bedrijfsvoering baten

Nettobijdrage gemeenten uitvoering

De totale gemeentelijke bijdrage is verdeeld over de verschillende programma's. In totaliteit is de bijdrage gelijk aan de omvang zoals opgenomen in de Kadernota 2026 van € 14.868.000. Dit is de bijdrage 2025 verhoogd met de regionaal vastgestelde loon- en prijscompensatie van 7,44%, verminderd met de bezuiniging van € 457.000 en verhoogd met de autonome ontwikkeling van scc DeSom van € 757.000.

Bedrijfsvoering lasten

Personeelskosten

De personeelskosten zijn toegerekend aan de programma's. De totale personeelskosten stijgen met € 1.340.000 door loonstijgingen en de groei in verband met het begeleiden van meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Afschrijving

De afschrijvingslasten zijn hoger doordat vervangingsinvesteringen in ICT en vervoersmiddelen hoger uitvallen. Prijsstijgingen en vervallen van de bpm-vrijstelling zijn hiervan oorzaken.

Automatiseringslasten

De stijging van de personeelslasten wordt naast prijsstijgingen veroorzaakt door de hogere kosten (€757.000) die scc DeSom in rekening brengt.

Overige bedrijfslasten

We reserveren een extra bedrag van € 34.000 voor ontwikkelkosten. We verwachten dat maatschappelijke participatie meer inspanning van ons gaat vragen. Daarnaast is sprake van prijsstijgingen.

UP
- STAIRLIFT -

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf staat hoe WerkSaam financiële risico's op kan vangen. Het gaat erom dat wij een buffer (= weerstandsvermogen) hebben, zodat wij onze plannen meerjarig zonder problemen kunnen uitvoeren. De algemene reserve gebruiken wij als buffer. De omvang van de buffer is afhankelijk van de risico's die wij lopen.

In de Gemeenschappelijke regeling (artikel 31, lid 1) staat dat de algemene reserve maximaal 2,5% van de totale begroting mag bedragen (2,5% van € 111.408 = € 2.785.000). Een hoger weerstandsvermogen is mogelijk als dit uit de risicoanalyse naar voren komt. De maximale hoogte van de algemene reserve beweegt dus mee met de lasten. Een vrijval volgt als blijkt dat de algemene reserve tijdens een periode van drie elkaar opvolgende jaren hoger is dan de 2,5% van de lasten.

Benodigd weerstandsvermogen

Het benodigde weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio. Deze ratio geeft de verhouding aan tussen de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit. De benodigde weerstandscapaciteit is in onderstaande tabel opgenomen. De beschikbare weerstandscapaciteit is gelijk aan de stand van de algemene reserve.

Het benodigde weerstandsvermogen is als volgt berekend:

Berekening t.b.v. het weerstandsvermogen						
Risico's (bedragen x € 1.000)	kans	impact	Benodigd weerstandsvermogen			
			2026	2027	2028	2029
Resultaat Leerwerk-bedrijven	40%	1.925	770	770	770	770
Wegvallen incidentele dekking	20%	879	176	176	176	176
Externe factoren	20%	1.200	240	240	240	240
Uitvoeringstaken WI	20%	882	176	176	176	176
Bijdrage GR en gemeentefonds	40%	392	157	157	157	157
Rijksuitkering Wsw	40%	552	221	221	221	221
			1.740	1.740	1.740	1.740

Resultaat Leerwerk-bedrijven

De in de GR deelnemende gemeenten zijn met 57% van de omzet de grootste opdrachtgevers voor WerkSaam. In de bonus-malusregeling is vastgelegd wat de minimum norm is qua opdrachtverstrekking. Als gemeenten onder de norm zakken kan de regeling in werking treden, hetzelfde geldt bij realisatie boven de norm.

In 2024 werd door de gemeenten € 1.925.000 boven de norm aan opdrachten verstrekt. Het risico bestaat dat gemeenten naar de toekomst toe niet meer dan het normbedrag aan opdrachten gaan verstrekken aan WerkSaam. Het gaat om hoog renderende werkzaamheden waarvoor niet zomaar vergelijkbare opdrachten kunnen worden binnengehaald. Het risico dat dit zich voor gaat doen is hoog. Twee van de zeven gemeenten zitten al op de norm en een derde wil daar naar toe bewegen. Het risico is daarom gemiddeld (40%).

Risico wegvallen incidentele dekking (aflopend risico)

WerkSaam financiert een deel van de personeelskosten uit incidentele middelen. Voorbeelden zijn detachering van medewerkers of de extra inzet van bestemmingsreserves. Het risico bestaat dat bij het ineens wegvallen van deze middelen de loonkosten gedurende een periode doorbetaald moeten worden. Wij monitoren dit risico en zorgen dat er voldoende flexibiliteit is in ons personeelsbestand. Het risico is daarmee gemiddeld. Er wordt 20% van € 879.000 miljoen als risicobedrag opgenomen.

Externe factoren

De coronacrisis van 2020 heeft ons geleerd dat externe factoren een grote invloed kunnen hebben op de bedrijfsvoering van WerkSaam. Overheidsingrijpen kan grote gevolgen hebben voor de economische ontwikkelingen (arbeidsmarkt) en de bedrijfsvoering van WerkSaam. We hebben bewezen dat we creatief zijn en flexibel in het bedenken van oplossingen, ook doordat we blijvend investeren in technologische ontwikkelingen.

Wel zien we de dreiging van cyberaanvallen op gemeenten en gemeenschappelijke regelingen toenemen. Met name gijzelaanvallen in combinatie met het versleutelen van data vormen voor WerkSaam een groot gevaar. Als een dergelijke aanval zich voordoet moeten we hoge kosten maken om de gevolgen van de cyberaanval teniet te doen. Het benodigd weerstandsvermogen is gelijkgesteld aan de gemiddelde herstelkosten van € 1.200.000 (kans 20%).

Uitvoeringstaken Wet Inburgering

De Wet inburgering is vanaf 1 januari 2022 belegd bij de gemeenten. WerkSaam heeft een uitvoerende rol. Deze omvangrijke nieuwe taak brengt risico's met zich mee in de opstartjaren. Zo is er nog onvoldoende zicht op de werkelijke kosten van de uitvoering en of de vergoeding die hier tegenover staat, deze kosten dekt. Er is geen sprake van een nacalculatie na de opstartjaren, wel van een evaluatie en mogelijke bijstelling naar de toekomst. Ook is het lastig om de instroom van inburgeraars in te schatten waardoor het zo kan zijn dat er overcapaciteit ontstaat bij de medewerkers inburgering, waar geen vergoeding tegenover staat. Voor de uitvoering van de MAP en het halen van het inburgeringsdiploma binnen de normtijd van 3 jaar zien we in 2024 al dat de afgesproken tarieven tekort schieten. De uitvoeringskosten zijn naar verwachting in 2025 € 882.000. De kans dat de omschreven risico's omtrent de Wet inburgering zich voordoen, schatten wij laag in (20%).

Bijdrage GR sluit niet aan op de ontwikkeling van het gemeentefonds

De bijdrage aan WerkSaam uit de participatiegelden van het gemeentefonds voor de dekking van de apparaatskosten is 90%. Gemeenten ontvangen via het gemeentefonds een bijdrage voor de begeleiding van mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Het aantal mensen dat begeleid wordt neemt steeds verder toe. Naast de begeleiding op de werkvoer vinden diverse administratieve werkzaamheden plaats zoals het uitvoeren van de loonwaardemeting. Daar staat niet de volledige rijksvergoeding tegenover. De inschatting is gebaseerd op de 10% begeleidingsgelden die niet worden doorbetaald aan WerkSaam (€ 392.000). De kans dat dit risico zich voor gaat doen is 40%.

Aanpassing Rijksuitkering Wsw

Er ontstaat een subsidievoordeel op de Wsw. De rijksvergoeding is hoger dan de personeelskosten. Dit is naar verwachting een tijdelijk voordeel omdat het Rijk mogelijk het macrobudget voor de Wsw naar beneden bij gaat stellen. Deze is nog gebaseerd op de verwachte uitstroom 10 jaar geleden. In werkelijkheid dalen de aantallen Wsw sneller dan verwacht. Het risico schatten wij gemiddeld (40%). Met een subsidieresultaat van € 552.000 is het risicobedrag € 221.000.

Beschikbaar weerstandsvermogen

Het beschikbare weerstandsvermogen en de ratio zien er als volgt uit:

Weerstandscapaciteit 2026 (bedragen x € 1.000)					
	2026	2027	2028	2029	
Stand algemene reserve	2.244	2.244	2.244	2.244	
Beschikbare weerstandscapaciteit	2.244	2.244	2.244	2.244	
Benodigde weerstandscapaciteit 2026	1.740	1.740	1.740	1.740	
Ratio	1,29	1,29	1,29	1,29	

Om te beoordelen of ons weerstandsvermogen voldoende is, gebruiken wij de waarderingstabel van het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR). Een weerstandsvermogen tussen de 1 en 1,4 wordt door de NAR als voldoende beschouwd. Het beschikbare weerstandsvermogen is met een waarde van 1,29 voldoende.

Bij een organisatie als WerkSaam past een weerstandsratio groter of gelijk aan 1. Dit geeft WerkSaam de mogelijkheid om ondernemend te zijn, wat nodig is om de toegevoegde waarde te realiseren en daarmee de gemeentelijke bijdrage gelijk te houden. Daarbij voorkomt een gezond weerstandsvermogen dat WerkSaam bij tegenvallers extra geld moet vragen bij de gemeenten. Wij monitoren de ontwikkeling van de weerstandsratio om te zorgen dat deze voldoende blijft.

Aansprakelijkheid deelnemende gemeenten

De deelnemende gemeenten staan garant voor alle financiële verplichtingen van WerkSaam. Zij moeten zorgen voor voldoende financiële middelen. Dit staat in artikel 33 van de Gemeenschappelijke regeling.

Kengetallen BBV

Met de kengetallen geven we inzicht in de financiële positie van WerkSaam. Voor de netto schuldquote en het solvabiliteitsratio heeft WerkSaam de ambitie die uit te laten komen in categorie A (minste risico). Voor de structurele exploitatieruimte is B (gemiddeld risico) voldoende.

Kengetallen BBV	R2024	B2025	B2026	B2026 score	B2027	B2028	B2029
Netto schuldquote							
Zonder correctie doorgeleende gelden	-2%	1%	1%	A	2%	2%	3%
Met correctie doorgeleende gelden	-2%	1%	1%	A	2%	2%	3%
Solvabiliteitsratio	46%	38%	36%	A	32%	27%	21%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Structurele exploitatieruimte	1%	-1%	0%	B	-1%	-2%	-2%
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf informeren wij u over ons bedrijfspand, Dampden 26 in Hoorn. Dit bedrijfspand is het enige onroerend goed in eigendom van WerkSaam.

Ontwikkelingen

Het beleid is erop gericht om ons bedrijfspand in goede functionele conditie te houden, waarbij wij rekening houden met goede arbeidsomstandigheden. Het huisvestingsplan is afgerond in 2023. Het pand is zo ingericht dat het optimaal ondersteunt in de dienstverlening aan onze cliënten en het werk van onze medewerkers. Wij gebruiken de beschikbare ruimte efficiënt, gericht op hybride werken.

Onderhoud

WerkSaam reserveert budget voor het onderhoud van het pand. De hoogte van de reservering is gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan (MJOP). Op deze wijze zorgen we ervoor dat er voldoende budget beschikbaar is voor groot onderhoud en deze kosten niet enkel ten laste komen van het jaar waarin het onderhoud wordt uitgevoerd. Na afronding van het huisvestingsplan is eind 2023 een nieuw MJOP opgesteld. Dit MJOP is de onderbouwing voor de onderhoudsvoorziening die voldoende is om het preventieve onderhoud uit te voeren in de komende jaren.

Paragraaf Financiering

Deze paragraaf gaat over de financiering van WerkSaam. We willen financieel geen risico's lopen. WerkSaam heeft geen vaste geldleningen. Ook in 2026 is er geen financieringsbehoefte. Daarom zijn er ook geen rentelasten en is er geen sprake van risicobeheer van de financieringsportefeuille.

Kasgeld

De bevoorschotting vanuit de gemeente voor diverse uitgaven vindt tijdig plaats. Incidenteel maken wij gebruik van het rekeningcourantkrediet. Bij de Bank Nederlandse Gemeenten mag WerkSaam € 5,8 miljoen als tijdelijk krediet gebruiken.

Kasgeld overschotten worden via het schatkistbankieren gestort bij de Staat. Hierover wordt een daggeldrente (EuroSTR) ontvangen. In de begroting is hiervoor € 100.000 geraamd.

Financiering van investeringsuitgaven

Wij verwachten in 2026 alle investeringen met eigen middelen te financieren.

Overzicht EMU-saldo

Onderdeel	EMU Saldo (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan en onttrekking uit reserves		-618	-934	-1.273	-1.257
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie		989	989	989	989
Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie		87	87	87	87
Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd		-633	-633	-633	-633
Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord		0	0	0	0
Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen		0	0	0	0
Berekend EMU-saldo		-175	-491	-830	-814

De uitkomst betekent in EMU-termen dat de uitgaven in 2026 € 175.000 hoger zijn dan de inkomsten.

Balansprognose

Geprognostiseerde balans						
Activa	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
(im) Materiële vaste activa	9.152	9.252	8.896	8.540	8.184	7.829
Financiële vaste activa:						
Kapitaalverstrekkingen	9	9	9	9	9	9
Financiële vaste activa: Leningen	0	0	0	0	0	0
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	0	0	0	0	0	0
Totaal Vaste Activa	9.161	9.261	8.905	8.549	8.193	7.838
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	0	0	0	0	0	0
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	0	0	0	0	0	0
Uitzettingen <1 jaar	12.203	9.522	9.347	8.823	7.993	7.178
Liquide middelen	69	69	69	69	69	69
Overlopende activa	373	373	373	373	373	373
Totaal Vlottende Activa	12.646	9.964	9.789	9.265	8.435	7.620
Totaal Activa	21.807	19.226	18.695	17.815	16.629	15.458
Passiva	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027	31-12-2028	31-12-2029
Eigen vermogen	-9.934	-7.294	-6.676	-5.742	-4.469	-3.212
Voorzieningen	-886	-944	-1.031	-1.086	-1.173	-1.260
Vaste schuld	0	0	0	0	0	0
Totaal Vaste Passiva	-10.820	-8.238	-7.708	-6.828	-5.642	-4.472
Vlottende schuld	-9.391	-9.391	-9.391	-9.391	-9.391	-9.391
Overlopende passiva	-1.595	-1.595	-1.595	-1.595	-1.595	-1.595
Totaal Vlottende Passiva	-10.987	-10.987	-10.987	-10.987	-10.987	-10.986
Totaal Passiva	-21.807	-19.225	-18.694	-17.815	-16.629	-15.458

Paragraaf Bedrijfsvoering

In deze paragraaf geven wij inzicht in een aantal belangrijke bedrijfsvoeringszaken.

Strategische visie WerkSaam 2025 - 2028

De eerste jaren van het bestaan van WerkSaam waren gericht op het worden van één organisatie voor de uitvoering van de bede Participatiewet. De daaropvolgende vijf jaren zijn vooral gericht geweest op het voortdurend blijven innoveren en ondernemen, inspelen op maatschappelijke trends die een andere kijk geven op de waarde van wat je als organisatie doet en waar je voor staat. In de strategische visie 2025 - 2028 passen we onze strategie aan als gevolg van Rijksbeleid, externe ontwikkelingen zoals de veranderende doelgroep die wij bedienen en de veranderende arbeidsmarkt. Onder de programma's in deze begroting hebben wij aangegeven wat we willen bereiken.

Toekomst sociaal ontwikkelbedrijven

Door de uitstroom van Wsw-medewerkers en een andere en lagere financiering vanuit het Rijk voor de beschut werkers, staat de toekomstbestendigheid van de leer-werkbedrijven onder druk. De verwachting is dat de leer-werkbedrijven een steeds lagere toegevoegde waarde realiseren waardoor ons bedrijfsresultaat onder druk staat. Adviesbureau Berenschot heeft een rapport gepubliceerd over de (toekomstige) infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven. Naar aanleiding van dit rapport zijn een aantal kamerbrieven opgesteld waarin scenario's geschetst zijn om invulling te geven aan die infrastructuur met de daarbij behorende financiële middelen. In de meicirculaire van het gemeentefonds 2025 volgt een verdere uitwerking daarvan. Wij informeren gemeenten over de gevolgen na de meicirculaire.

Magnetische cultuur

WerkSaam besteed veel aandacht aan de mensen voor wie we het doen maar een belangrijke pijler is ook de mensen met wie we het doen. Ons antwoord op de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt is het creëren van een magnetische cultuur. Dit is een cultuur die positief en fijn is voor medewerkers en waarvan anderen buiten de organisatie zeggen, daar wil ik ook bij horen. Dit krijgt onder andere vorm via de employee journey.

We investeren daarom in een strategische personeelsplanning, in blijven leren en ontwikkelen, aandacht voor nieuwe ontwikkelingen zoals het gemak van ondersteuning van ICT-systemen en het vergroten van AI-geletterdheid, het voorkomen van verzuim, met aandacht voor mantelzorgtaken en werken aan een "Wij-WerkSaam programma". Divers en Inclusief, want dat maakt ons allemaal persoonlijk rijker en toegerust op onze maatschappelijke taak om te komen tot een inclusieve samenleving.

Kwaliteit dienstverlening

Wij meten de kwaliteit van onze dienstverlening op verschillende manieren. Zo doen wij mee aan de Divosa-benchmark en de benchmark van Cedris. Daaruit halen we leerpunten en waar nodig hebben we collegiaal overleg met soortgelijke organisaties. Daarnaast voeren we doorlopend cliënttevredenheidsonderzoek uit. De uitkomst van dit cliënttevredenheidsonderzoek is onderwerp van gesprek in de afdelingsoverleggen. Onder de verschillende programma's zijn diverse indicatoren opgenomen die inzicht geven in de kwaliteit van de dienstverlening.

Openbaarheidsparagraaf

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden (ter vervanging van Wet openbaarheid van bestuur (Wob)). De algemene verplichtingen uit de Woo zijn:

- Het actief openbaar maken van documenten in elf verplichte informatiecategorieën;
- Het passief openbaar maken van documenten n.a.v. een Woo-verzoek
- Een inspanningsverplichting om uit eigen beweging zoveel mogelijk de bij WerkSaam berustende informatie neergelegd in documenten voor eenieder openbaar te maken;
- Het op orde brengen van de informatiehuishouding.

De wet kent een ruime overgangstermijn tot 1 mei 2027. WerkSaam heeft een plan voor de implementatie van de Woo en we liggen op schema (op sommige onderdelen liggen we voor op schema). In 2026 zal de focus liggen op het duurzaam toegankelijk en bereikbaar maken van de informatiehuishouding. De Woo herhaalt de bepaling uit de (huidige) Archiefwet dat overheidsorganisaties documenten in goede, geordende en toegankelijke staat moeten houden.

Paragraaf Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin WerkSaam een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Bijvoorbeeld door een plaats in het bestuur of stemrecht en het hebben van aandelenkapitaal of het verstrekken van budget. De verbonden partijen helpen WerkSaam om haar eigen doelen te realiseren.

WerkSaam heeft 1 verbonden partij: Westfriese Hoveniers B.V. Deze partij stelt WerkSaam in staat om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt bij reguliere werkgevers te plaatsen.

Westfriese Hoveniers B.V.

WerkSaam is voor 50% eigenaar van Westfriese Hoveniers B.V. Deze partij biedt groenvoorzieningswerkzaamheden aan en onderhoudt bedrijfsgroen voor diverse organisaties, bedrijven en gemeenten.

Westfriese Hoveniers B.V.		
Vestigingsplaats: Waarland	Doel : Plaatsen van mensen in de arbeidsmarkt	
Financiële gegevens	31-12-2024	31-12-2023
Eigen vermogen	188	261
Vreemd vermogen	388	397
Resultaat	6	79

Financiële begroting

In onderstaand overzicht is de ontwikkeling van de lasten en baten weergegeven.

Financiële rapportage (bedragen × €1000,-)	Geraamd Resultaat 2024 (A)	Begroting 2025 (B)	VJN 2025 (C)	Begroting 2026 (D)	Vershil (E = D - C)
Baten	37.518	35.772	38.317	39.936	1.619
Lasten	-29.328	-28.400	-30.902	-32.114	-1.212
Totaal Arbeid	8.190	7.372	7.415	7.821	406
Baten	60.269	58.029	64.048	64.444	396
Lasten	-60.308	-58.029	-64.048	-64.444	-396
Totaal inkomensregelingen	-38	0	-0	-0	0
Baten	1.770	1.556	1.956	1.960	5
Lasten	-1.770	-1.556	-1.956	-1.960	-5
Totaal Plus extra en overige taken	0	0	0	0	0
Baten	3.344	3.369	3.419	4.423	1.004
Lasten	-9.911	-10.602	-11.599	-12.862	-1.263
Totaal bedrijfsvoering	-6.567	-7.233	-8.180	-8.439	-259
Geraamd totaal van baten en lasten	1.585	139	-765	-618	147
Toevoeging Reserve Arbeid	-2.275	-904	0	0	0
Onttrekking Reserve Arbeid	1.736	595	595	470	-125
Toevoeging Reserve Inkomensregelingen	0	0	0	0	0
Onttrekking Reserve Inkomensregelingen	38	0	0	0	0
Toevoeging Reserve Bedrijfsvoering	0	0	0	0	0
Onttrekking Reserve Bedrijfsvoering	791	170	170	148	-22
Totaal Exploitatie resultaat	290	-139	765	618	-147
Geraamd Resultaat	1.875	0	0	0	0

Financiële rapportage (bedragen × €1000,-)	Geraamd Resultaat 2024 (A)	Begroting 2025 (B)	VJN 2025 (C)	Begroting 2026 (D)	Vershil (E = D - C)
Baten programma's	102.902	98.726	107.739	110.763	3.023
Lasten programma's	-101.317	-98.587	-108.504	-111.380	-2.876
Geraamd totaal van baten en lasten	1.585	139	-765	-618	147
Mutatie Reserves toevoegingen	-2.275	-904	0	0	0
Mutatie Reserves onttrekkingen	2.565	765	765	618	-147
Geraamd Resultaat	1.875	0	-0	-0	-0

Overzicht baten en lasten per programma meerjarig 2026-2029

Meerjarenbegroting per programma	2026	2027	2028	2029
(bedragen x €1000,-)				
Baten	39.936	40.550	38.919	38.576
Lasten	-32.114	-32.045	-31.753	-31.394
Totaal arbeid	7.821	8.505	7.166	7.182
Baten	64.444	64.444	64.444	64.444
Lasten	-64.444	-64.444	-64.444	-64.444
Totaal inkomensregelingen	-0	-0	-0	-0
Baten	4.423	4.423	4.423	4.423
Lasten	-12.862	-12.862	-12.862	-12.862
Totaal overhead	-8.439	-8.439	-8.439	-8.439
Baten	1.960	1.960	1.960	1.960
Lasten	-1.960	-2.960	-1.960	-1.960
Totaal Plus extra en overige taken	-	-1.000	-	-
Mutatie Reserves	618	934	1.273	1.257
Geraamd totaal van baten en lasten	618	934	1.273	1.257
Geraamd Resultaat / taakstelling	0	0	0	0

Toelichting op het verloop van baten en lasten

Er wordt meerjarig geen indexering toegepast. Dit is conform de werkwijze bij de meeste deelnemende gemeenten. De baten en lasten van het programma arbeid wijzigen door de uitkering van het Rijk voor re-integratie en WSW. Deze uitkering beweegt mee met de verwachte stijging van de doelgroepen die begeleiding nodig hebben in hun werk en de daling van de WSW baten omdat het aantal Wsw-medewerkers daalt. De cijfers zijn gebaseerd op de septembercirculaire 2024. Daarnaast is dalende trend in het bedrijfsresultaat verwerkt als gevolg van de terugloop van het aantal Wsw'ers. De overige baten en lasten blijven gelijk.

Reserves en voorzieningen

Overzicht van mutaties reserves	Begin-saldo 2026	Toe-voeging aan reserves	Ont-trekking aan reserves	Eindsaldo 2026
(x € 1.000)				
Bestemmingsres. re-integratiegelden	1.393		-373	1.020
Bestemmingsres. Toekomstbestendige infrastructuur	1.097		-96	1.000
Programma Arbedisparticipatie	2.490	0	-470	2.020
Algemene reserve	2.244			2.244
Bestemmingsreserve huisvesting	2.560		-148	2.412
programma Bedrijfsvoering	4.804	0	-148	4.656
	7.294	0	-618	6.676

Voor de bestemmingsreserve Re-integratiegelden is in 2024 besloten het maximum te stellen op het beschikbare jaarbudget voor re-integratiemiddelen (€ 1.559.000).

Meerjarig

Specificatie verloop Reserves (x € 1.000)	31-12 24	Mutaties 2025	31-12 25	Mutaties 2026	31-12 26	Mutaties 2027	31-12 27	Mutaties 2028	31-12 28	Mutaties 2029	31-12 29
Algemene reserves	2.244		2.244		2.244	-1.000	1.244		1.244		1.244
Bestemmingsreserve huisvesting	2.708	-148	2.560	-148	2.412	-148	2.264	-148	2.116	-148	1.968
Bestemmingsreserve verlofrisico	22	-22	0		0		0		0		0
Bestemmingsres. re-integratiegelden	1.766	-373	1.393	-373	1.020	-373	646	-373	273	-273	0
Bestemmingsres. Project subsidies	222	-222	0		0		0		0		0
Bestemmingsres. Toekomstbestendige infrastructuur	1.097		1.097	-96	1.000	587	1.588	-752	836	-836	0
Gerealiseerd resultaat	1.875										
	9.934	-765	7.294	-618	6.676	-934	5.742	-1.273	4.469	-1.257	3.212
Specificatie verloop Voorzieningen (x € 1.000)	31-12 24	Mutaties 2025	31-12 25	Mutaties 2026	31-12 26	Mutaties 2027	31-12 27	Mutaties 2028	31-12 28	Mutaties 2029	31-12 29
Onderhoudsegalisatie voorziening	189	48	237	77	314	45	359	77	435	77	512
Voorziening spaarverlof	630		630		630		630		630		630
Voorziening 3e WW jaar	67	10	77	10	87	10	97	10	107	10	117
	886	58	944	87	1.031	55	1.086	87	1.173	87	1.260

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

In 2026 wordt verwacht dat de rente op uitgezette overtollige liquide middelen € 100.000 is. Er is in 2026 geen bedrag voor onvoorzien geraamd.

Indeling naar taakvelden

Om informatie landelijk te kunnen vergelijken en samen te voegen zijn verplichte taakvelden voorgeschreven. De taakvelden zijn binnen WerkSaam gekoppeld aan de programma indeling.

Programma /onderdeel	Taakveld	Lasten	Baten	Saldo
Prog. 1 Arbeid	0.10 Mutatie reserves	-	-470	-470
Prog. 1 Arbeid	0.11 Resultaat van baten en lasten	8.291	-	8.291
Prog. 1 Arbeid	0.4 Overhead	9.487	-4.826	4.661
Prog. 1 Arbeid	6.4 Begeleide Arbeidsparticipatie	21.069	-28.065	-6.996
Prog. 1 Arbeid	0.8 Overige baten en lasten	0	-0	-0
Prog. 1 Arbeid	6.5 Arbeidaparticipatie	1.559	-7.045	-5.486
Prog. 3 Inkomensregelingen	0.10 Mutatie reserves	-	-	-
Prog. 3 Inkomensregelingen	0.4 Overhead	5.719	-5.719	-
Prog. 3 Inkomensregelingen	6.3 Inkomensregelingen	58.725	-58.725	-
Prog. 4 Overhead	0.10 Mutatie reserves	-	-148	-148
Prog. 4 Overhead	0.11 Resultaat van baten en lasten	-	-8.291	-8.291
Prog. 4 Overhead	0.4 Overhead	12.862	-4.323	8.539
Prog. 4 Overhead	0.5 Treasury	-	-100	-100
Prog. 5 Plus, extra en overige taken	0.4 Overhead	72	-72	-
Prog. 5 Plus, extra en overige taken	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	882	-882	-
Prog. 5 Plus, extra en overige taken	6.3 Inkomensregelingen	1.005	-1.005	-
Prog. 5 Plus, extra en overige taken	6.5 Arbeidaparticipatie	-	-	-
Totaal (bedragen x € 1.000)		119.671	-119.671	-0

Incidentele baten en lasten

In onderstaande tabel geven we inzicht in de incidentele baten en lasten die zijn verwerkt in de begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029.

Incidentele baten en lasten 2026-2029					
Progr.	Omschrijving	2026	2027	2028	2029
1.	Onttrekking aan bestemmingsreserve Re-integratiegelden	-373	-373	-373	-273
1.	Toevoeging aan bestemmingsres. Toekomstbestendige infrastructuur		1.000		
1.	Onttrekking aan bestemmingsres. Toekomstbestendige infrastructuur	-96	-413	-752	-836
Totaal incidentele baten en lasten programma Arbeid		-470	214	-1.125	-1.109
4.	Onttrekking aan Algemene reserve		-1.000		
Totaal incidentele baten en lasten programma Bedrijfsvoering		0	-1.000	0	0
Totaal incidentele baten en lasten alle programma's		-470	-786	-1.125	-1.109

In onderstaande tabel geven we inzicht in het structureel begrotingssaldo 2026 en het structureel meerjarenramingsaldo 2027-2029. Dat bestaat uit het resultaat na reservemutaties, gecorrigeerd voor het saldo van de incidentele baten en lasten uit bovenstaande tabel.

Structureel begrotingssaldo (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Saldo baten en lasten	618	934	1.273	1.257
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-618	-934	-1.273	-1.257
Begrotingssaldo na bestemming	0	0	0	0
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	-470	-786	-1.125	-1.109
Structureel begrotingssaldo	-470	-786	-1.125	-1.109

WerkSaam heeft voor een aantal taken met de deelnemende gemeenten afgesproken dat deze taken (deels) uit reserves worden gedekt. Daardoor heeft WerkSaam een negatief structureel exploitatiesaldo. Om te zorgen dat de begroting structureel sluitend blijft nemen wij de volgende maatregelen:

- Wij zorgen ervoor dat een deel van onze personeelskosten flexibel is. Hierdoor kunnen na het wegvallen van de reserves de personeelskosten eenvoudig afgebouwd worden.
- Het Rijk heeft in kamerbrieven aangekondigd dat sociaal ontwikkelbedrijven gecompenseerd worden voor de financiële gevolgen van de hogere kosten van beschut werk en de terugloop van Wsw-ers. In de meicirculaire 2025 wordt de toezegging concreet gemaakt. De voorlopige cijfers duiden op een bijdrage van € 844.000 in 2026.

Investerings

Omschrijving (x € 1.000)	Begroting 2026
Diverse ICT	35
Huisvesting en inventaris	20
Vervoers-, werk- en transportmiddelen	578
Totaal investeringen	633

De investeringen bestaan voor het grootste deel uit vervangingsinvesteringen van vervoersmiddelen.

Meerjarig

Meerjaren investeringsplan en kapitaallasten					
Jaar (x € 1.000)	2025	2026	2027	2028	2029
Investerings	970	633	633	633	633
Kapitaallasten	870	989	989	989	989

Vaststelling Ontwerpbegroting 2026 door algemeen bestuur

Vastgesteld door het algemeen bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling WerkSaam Westfriesland op 10 juli 2025.

De voorzitter,

De directeur financiële bedrijfsvoering,

Y.W. Nijssingh

A. Witte

Bijlage 1. Bijdrage deelnemende gemeenten

De verdeling van de netto gemeentelijke bijdragen naar gemeenten is afhankelijk van de verdeelsleutel. Deze wordt conform de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling jaarlijks geactualiseerd op basis van de aantallen inwoners en uitkeringsgerechtigden op 1 januari van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar. Hierdoor kan de gemeentelijke bijdrage per jaar enigszins afwijken.

Verdeelsleutel verloop		2023		2024		2025		2026	
Drechterland	cliënten AB	168		169		166		162	
	inwoners	19.838	6,20%	19.983	6,24%	20.385	6,26%	20.496	6,23%
	Formatie primair	4		4		4		4	
	Taakstelling BW	5	4,38%	7	4,73%	7	4,46%	8	4,73%
Enkhuizen	cliënten AB	327		315		304		300	
	inwoners	18.637	9,43%	18.620	9,28%	18.885	9,17%	18.895	9,17%
	Formatie primair	7		7		7		7	
	Taakstelling BW	12	9,49%	13	8,78%	14	8,92%	15	8,88%
Hoor	cliënten AB	1.579		1.571		1.549		1.524	
	inwoners	73.619	49,96%	74.298	50,13%	75.216	50,16%	75.645	50,09%
	Formatie primair	56		56		56		56	
	Taakstelling BW	69	49,63%	74	50,00%	79	50,32%	85	50,30%
Koggenland	cliënten AB	182		182		180		179	
	inwoners	22.940	6,66%	23.048	6,68%	23.509	6,73%	23.587	6,74%
	Formatie primair	4		4		4		4	
	Taakstelling BW	9	6,57%	10	6,76%	10	6,37%	11	6,51%
Medemblik	cliënten AB	485		476		466		459	
	inwoners	45.165	16,74%	45.464	16,68%	46.031	16,63%	46.002	16,60%
	Formatie primair	13		13		13		13	
	Taakstelling BW	23	16,79%	24	16,22%	26	16,56%	28	16,57%
Opmeer	cliënten AB	84		86		93		97	
	inwoners	12.009	3,35%	12.074	3,40%	12.180	3,53%	12.199	3,62%
	Formatie primair	2		2		2		2	
	Taakstelling BW	5	3,65%	6	4,05%	6	3,82%	6	3,55%
Stede Broec	cliënten AB	243		236		229		228	
	inwoners	21.743	7,66%	21.947	7,59%	22.138	7,52%	22.217	7,55%
	Formatie primair	4		4		4		4	
	Taakstelling BW	13	9,49%	14	9,46%	15	9,55%	16	9,47%
Totaal	cliënten AB	3.067		3.035		2.987		2.949	
	inwoners	213.951	100%	215.434	100%	218.344	100%	219.041	100%
	Formatie primair	90		90		90		90	
	Taakstelling BW	137	100%	148	100%	157	100%	169	100%

Gemeentelijke bijdrage	Geraamd Resultaat	Begroting	VJN	Begroting	Verschil
(bedragen × €1000,-)	2024	2025	2025	2026	
	(A)	(B)	(C)	(D)	(E = D - C)
Arbeid	4.324	4.492	4.492	4.826	334
Inkomensregeling	5.123	5.323	5.323	5.719	396
Bedrijfsvoering	2.964	3.319	3.319	4.323	1.004
Totaal programma's	12.411	13.134	13.134	14.868	1.734
Beschut werk	791	883	858	996	138
Totaal Beschut werk	791	883	858	996	138
Inburgering	534	842	882	882	0
Totaal Inburgering	534	842	882	882	-0
Totaal bedrijfsvoering	13.736	14.859	14.874	16.746	1.872

	Begroting 2026								
	Product (bedragen × €1000,-)	Drechterland (A)	Enkhuizen (B)	Hoorn (C)	Koggenland (D)	Medemblik (E)	Opmeer (F)	Stede Broec (G)	Totaal (A t/m G)
Arbeid	Rijksbijdrage	230	788	4.000	299	898	204	627	7.045
	Mutatie reserves	159	-80	-73	176	288	65	-65	470
	Lasten	-51	-174	-885	-66	-199	-45	-139	-1.559
	Re-integratie	339	534	3.042	409	987	223	423	5.956
	Rijksbijdrage	1.323	1.535	5.580	576	2.409	268	2.048	13.739
	Lasten	-1.270	-1.474	-5.355	-553	-2.312	-257	-1.966	-13.187
	WSW	53	62	224	23	97	11	82	552
	Rijksbijdrage	19	40	220	28	73	17	41	439
	Dekking BW kosten	47	87	498	67	162	40	94	996
	Baten	88	175	989	125	326	75	188	1.966
	Lasten	-180	-359	-2.028	-257	-667	-154	-385	-4.030
	BW	-26	-56	-321	-36	-108	-21	-61	-629
	Totaal Arbeid	366	539	2.945	396	976	213	444	5.880
Inkomen	Rijksbijdrage	3.369	5.758	28.762	3.580	10.402	2.039	4.444	58.355
	Terugontvangsten	77	138	489	62	185	23	108	1.081
	Bijdrage gemeenten	68	303	-1.876	302	-111	316	125	-873
	Lasten	-3.514	-6.199	-27.375	-3.944	-10.476	-2.378	-4.677	-58.563
	BUIG	0	-0	-0	-0	-0	-0	0	-0
	Terugontvangsten	10	17	48	3	106	6	11	200
	Bijdrage gemeenten	3	17	-6	7	-61	-5	-4	-49
	Lasten	-13	-34	-42	-10	-46	-0	-7	-151
	BBZ	0	0	0	0	0	0	-0	0
	Terugontvangsten	13	31	142	15	68	10	21	300
	Bijdrage gemeenten	-13	-30	-136	-15	-67	-9	-20	-290
	Lasten	-0	-1	-6	-0	-2	-0	-0	-10
	Tozo	0	0	-0	0	-0	0	0	0
Totaal Inkomensregelingen	0	0	-0	-0	-0	-0	0	-0	
Plustaken	Plustaken baten	135	170	414	51	143	5	88	1.005
	Plustaken lasten	-135	-170	-414	-51	-143	-5	-88	-1.005
	Wet Inburgering baten	95	102	168	114	230	62	111	882
	Wet Inburgering lasten	-95	-102	-168	-114	-230	-62	-111	-882
	Gemeentelijke bijdrage	21	33	3	0	14	0	2	72
	Uitvoeringskosten	-21	-33	-3	0	-14	0	-2	-72
	Totaal Plus, extra en overige tak	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsvoering	Resultaat Bedrijfsvoering	366	539	2.945	396	976	213	444	5.880
	Toegevoegde waarde	441	649	3.543	477	1.174	256	534	7.072
	Baten	6	9	50	7	17	4	8	100
	Directe kosten	-1.749	-2.574	-14.059	-1.892	-4.659	-1.016	-2.119	-28.068
	Mutatie reserves	9	14	74	10	25	5	11	148
	Gemeentelijke bijdrage	926	1.363	7.447	1.002	2.468	538	1.123	14.868
Begroting 2026	0	0	0	0	0	0	0	0	

Bijlage 2. Gehanteerde kaders, uitgangspunten

Algemeen

De indexering is regionaal vastgesteld op 7,44%. Dit percentage wordt toegepast op de gemeentelijke bijdrage. De bijdrage voor beschut werk stijgt door de verhoging van de taakstelling en indexatie van de kosten. Uitvoeringskosten worden verdeeld over de programma's (directe kosten) en de bedrijfsvoering (indirecte kosten/overhead).

Programma Arbeid

In de begroting wordt het budget voor de re-integratie gebaseerd op de septembercirculaire gemeentefonds, onderdeel re-integratie. Het onderdeel voor re-integratie klassiek is in 2019 overgeheveld naar het algemene deel gemeentefonds. Over de verdeling van die middelen zijn toen aparte afspraken gemaakt. Afspraak is dat 90% van het totale bedrag door gemeenten aan WerkSaam wordt overgemaakt, de rest blijft voor de gemeenten beschikbaar als couleur locale.

Verder is de verdeling van het gemeentefonds naar gemeenten gewijzigd met ingang van 2023. Hierbij is een deel van de IU Participatie overgeheveld naar het algemeen deel van het gemeentefonds. Dit betreft de onderdelen nieuw Wajong en nieuw begeleiding regulier werk. De onderdelen Wsw-middelen en de begeleiding beschut werk blijven onderdeel van de IU Participatie. Voor de verdeling van deze middelen heeft het algemeen bestuur van WerkSaam op 8 december 2022 besloten om aan te sluiten bij hetgeen in 2019 is afgesproken over de middelen voor re-integratie klassiek. Dit betekent dat de bedragen nieuw Wajong en nieuw begeleiding regulier werk uit de septembercirculaire 2022 de basis zijn voor de doorbetaling van 90% hiervan naar WerkSaam vanaf 2023. Jaarlijks wordt hier, net als bij re-integratie klassiek, de index op toegepast die door de regietafel wordt bepaald voor gemeenschappelijke regelingen. In afwijking van re-integratie klassiek is bij de betreffende doelgroepen sprake van stijgende aantallen die begeleid moeten worden waarvoor extra middelen worden verstrekt. Dit wordt inzichtelijk gemaakt via een taakmutatie van het gemeentefonds. Deze extra middelen worden ook doorbetaald aan WerkSaam voor het bedrag dat als taakmutatie binnen het gemeentefonds wordt opgenomen. Het gaat om de taakmutaties "Overheveling IU Participatie 1" en "Overheveling IU Participatie 2". Taakmutaties worden bij iedere circulaire aangegeven voor het lopende jaar en de 5 daaropvolgende jaren.

Vanaf 2024 gaan gemeenten een extra bijdrage ontvangen voor de tekorten beschut werk. Deze bijdrage is voor 90% in de begroting verwerkt.

Voor de WSW wordt het budget gebaseerd op de septembercirculaire gemeentefonds, onderdeel WSW. Het subsidieresultaat op de WSW is onderdeel van het bedrijfsresultaat en wordt verrekend in de gemeentelijke bijdrage. Voor de WSW-lasten is de loonsom opgenomen van de Wsw-medewerkers die naar verwachting in dienst zijn.

De toegevoegde waarde is het saldo van de verwachte omzet van de leer-werkbedrijven min de direct daaraan te relateren kosten. De toegevoegde waarde wordt in mindering gebracht op de gemeentelijke bijdrage.

De kosten van beschut werk worden geraamd op basis van het gemiddeld aantal te verwachten plekken. Dit is de loonsom gecorrigeerd voor loonkostensubsidie en ontvangen ziekengeld. De kosten worden gedekt door een vaste bijdrage van deelnemende gemeenten en de vanaf 2024 door het Rijk extra beschikbaar gestelde middelen. Het saldo is onderdeel van het bedrijfsresultaat en wordt verrekend in de gemeentelijke bijdrage.

Programma Inkomensregelingen

Het budget voor de BUIG is gebaseerd op de laatst gepubliceerde voorlopige budgetten: de voorlopige budgetten 2025 (publicatie oktober 2024). De baten in de vorm van terugontvangsten zijn geraamd op basis van het stelsel van baten en lasten. Het zijn de gemiddelden van de afgelopen 3 jaar.

De uitkeringslast is gebaseerd op in de raming van de voorlopig gepubliceerde landelijke trends. De loonkostensubsidie kent een stijgende lijn als gevolg van meer beschut werkers en overige cliënten die met loonkostensubsidie aan de slag gaan. De stijgende trend is verwerkt in de cijfers.

De rijksbijdrage voor de loonkostensubsidie wordt vanaf 2022 gebaseerd op de gerealiseerde aantallen cliënten die hier gebruik van maken.

De Bbz lasten en baten levensonderhoud worden geraamd op basis van ervaringscijfers van vorige jaren. Het saldo is onderdeel van de BUIG.

Kapitaalverstrekkingen Bbz en onderzoekskosten worden op basis van de realisatie van vorige jaren geraamd in de begroting. De aflossingen op verstrekte Tozo leningen kennen een aflopende lijn, er worden geen nieuwe leningen verstrekt.

Voor- of nadelen op de BUIG/BBZ zijn voor eigen rekening van de deelnemende gemeenten.

Programma Plustaken

Ramingen op de plustaken zijn gebaseerd op de realisatie in 2024 of de werkelijk verstrekte opdracht.

De inburgeringstaken zijn opgenomen op basis van de dienstverleningsovereenkomst die daarvoor in 2024 is vastgesteld. De indexering is gebaseerd op de loonvoet sector overheid zoals opgenomen in het septembercirculaire gemeentefonds 2024. Voor 2026 is die bepaald op 3,8%.

Bijlage 3. KPI's 2026 Definities en bronbestanden

De gemiddelde verblijfsduur van cliënten in de uitkering is 13% lager dan de landelijke benchmark		
	Definities	
	Verblijfsduur	Periode van aanvangsdatum uitkering tot einddatum uitkering.
	Cliënt	Inwoners van Westfriesland die via WerkSaam een algemene bijstandsuitkering ontvangen.
	Bron	
	Benchmark Divosa - Gemiddelde verblijfsduur in de uitkering	
85% van de cliënten heeft een actuele voortgangsrapportage		
	Definities	
	Cliënt	Bemiddelbare cliënt met een actieve algemene uitkering, een uitkering Ioaw of Ioaz (niet zijnde een zorgcliënt).
	Actueel	Afhankelijk van het traject maximaal 3 maanden oud of 12 maanden oud bij een lang traject en 60+ers.
	Voortgangsrapportage	De vastlegging van de uitkomsten van een contactmoment in een voortgangsrapportage.
	Bron	
	Civision	
95% van de Plannen naar Werk is binnen 7 werkdagen na intake opgesteld		
	Definities	
	Doorlooptijd	De tijd tussen de datum verzending Plan naar Werk en datum intake
	Aanmelding	Het moment dat een cliënt (niet zijnde de cliënt inburgering) zich meldt bij WerkSaam voor een uitkering
	Plan naar Werk	De vastlegging (volgens een vast format) van de afspraken tussen coach en cliënt met als einddoel werk
	Bron	
	Civision	
De uitstroom naar werk en scholing is 10% hoger dan de landelijke benchmark		
	Definities	
	Uitstroom naar werk	Uitstroom uit de uitkering met een uitstroomreden 'arbeid in dienstbrekking' of 'zelfstandig beroep op bedrijf'
	Uitstroom naar scholing	Uitstroom uit de uitkering met een uitstroomreden 'gaan volgen onderwijs met studiefinanciering'
	Bron	
		Benchmark Divosa
Het aandeel duurzame uitstroom is minimaal gelijk aan het landelijk gemiddelde		
	Definities	
	Duurzame uitstroom	Uitstroom uit de uitkering voor een periode van minimaal 6 maanden.
	Bron	
	Benchmark Divosa	Gemiddeld percentage herinstroom binnen 6 maanden (trend)
Het aantal werkgevers in Westfriesland waar cliënten met loonkostensubsidie zijn geplaatst is 10% hoger dan het voorgaande jaar		
	Definities	
	Loonkostensubsidie	Loonkostensubsidie compenseert het verschil in arbeidsprestatie van de werknemer die niet zelfstandig 100% van de loonwaarde kan verdienen
	Loonwaarde	Arbeidsproductiviteit van de cliënt in vergelijking tot werknemers zonder loonkostensubsidie in dezelfde functie
	Bron	
	Civision	
Het ziekteverzuim is lager dan de benchmark voor zowel Sw als Bw-medewerkers en 10% lager dan vorig jaar voor Staf medewerkers		
	Definities	
	Ziekteverzuim	Het ziekteverzuimpercentage is het totaal aantal ziekte dagen van de werknemers, in procenten van het totaal aantal beschikbare werkdagen van de werknemers in de verslagperiode. Het ziekteverzuimpercentage is inclusief het verzuim langer dan een jaar en exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof.
	Staf	Niet gesubsidieerd personeel in dienst bij WerkSaam, aangeduid met personeel dat onder de cao SGO valt (cao samenwerkende gemeentelijke organisaties)'.
	Sw en Bw-medewerkers	Gesubsidieerd personeel, vallend onder de cao Aan de slag (SWADS)
	Bron	
	Benchmark CBS verzuimcijfers openbaar bestuur en overheidsdiensten (staf) en rapportage arbodienstverlening van EURO management consultants (Sw en Bw-medewerkers).	

De cliënttevredenheid is minimaal een 7,5		
	Definities	
	Cliënttevredenheid	Geeft aan in hoeverre een cliënt tevreden is over de dienstverlening van WerkSaam. Cliënttevredenheid wordt gemeten via cliënttevredenheidsonderzoek.
	Bron	
	Eigen registratie	Cliënttevredenheidsonderzoek
De medewerkerstevredenheid is minimaal een 7,5		
	Definities	
	Medewerkerstevredenheid	Geeft aan in hoeverre een medewerker tevreden is over de werkgever WerkSaam. Medewerkerstevredenheid wordt gemeten via medewerkerstevredenheidsonderzoek.
	Bron	
	Externe rapportage	Medewerkerstevredenheidsonderzoek

Bijlage 4. Lijst van afkortingen en begrippen

Budget	Budget waarbinnen we moeten werken
BUIG	Gebundelde Uitkering Inkomensvoorzieningen Gemeenten
Bbz	Besluit Bijstandverlening Zelfstandigen
B.V.	Besloten Vennootschap
BW	Beschut werk
Cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
EMU-saldo	Financieringssaldo minus deelname aan bedrijven en inkomsten uit kredietverstrekking, uitgedrukt in geld
Extra taak	Intensivering van bestaande taak, collectief door de gemeenten aangevraagd
Fte	Fulltime equivalent
GR	Gemeenschappelijke regeling
HR	Human Resource
IOAW	Inkomensvoorziening voor Oudere en Gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers
IOAZ	Wet inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen
KPI	Kept Promise Indicator
MJOP	Meerjarenonderhoudsplan
Plustaak	Nieuwe taak die verbonden is aan ons werkveld
Se	Standaard eenheden
SW	Sociale werkvoorziening
WSW	Wet sociale werkvoorziening